

IVN HELDEN E.O.

JAARBOEK 2022

JAARPROGRAMMA 2023

Gi-ga-groen
met IVN Helden

INHOUD

Voorwoord	4
Leden activiteiten	5
Jaarvergadering.....	5
Leden voor Leden-avond	6
Activiteiten.....	8
4 Seizoenenwandelingen Asbroekerheide.....	8
Dagwandeling de Meinweg.....	11
Forumavond politiek over de natuur in Peel en Maas.....	15
Anemonen wandeling	15
Schoone maas	16
Groepjes wandeling Neeritter	16
Wandeling Nacht van de Nacht	17
Vleermuizen lezing en excursie.....	18
Slootjesdag.....	18
Modderdag	19
Natuurspeeldag.....	19
Bezoek Spaubeek-Beek	20
Winterwandeling 2022 in het Leudal.....	20
Cursussen en Informatie avonden	21
Lezingen en excursies landschappen Peel en Maas.....	21
Steenmarter, vriend of vijand?	24
Werkgroep activiteiten	25
Quickscan werkgroep.....	25
Zoogdieren werkgroep.....	25
Wandelwerkgroep	28
Jeugd werkgroep.....	29

Vogel werkgroep	30
Jongerenwerkgroep	34
Florawerkgroep	35
Kruidenwerkgroep	36
Natuur Onderhoud -werkgroep	36
IVN Helden e.o. Organisatie.....	38
Bestuur.....	38
Leden	39
PR	39
Huisvesting.....	40
Facilitair.....	40
Jaarprogramma 2023	40
IVN Helden e.o. informatie	44
Contributie	44
Contact Adressen	45
Gebruik IVN Lokaal.....	46

Plastic project Bouwens i.s.m.
IVN jongeren werkgroep

VOORWOORD

Beste Leden van IVN Helden e.o.,

Voor u ligt het Jaarboek van 2022, met daarin opgenomen verslagen van de meest in het oog springende activiteiten. Het was een behoorlijk vol jaarprogramma, ook omdat door corona in 2021 activiteiten niet door konden gaan en werden opgeschoven naar 2022. Wel bleek dat er soms wat al te veel was georganiseerd, soms dubbel geprogrammeerd was, te kort op elkaar of dat andere verenigingen eveneens op de zelfde data activiteiten hadden gepland. Dat hopen we in 2023 met het nieuwe jaarprogramma beter te doen. Het bestuur was dan ook heel blij met de enthousiaste respons uit de werkgroepen op het concept-jaarprogramma en hun leuke nieuwe ideeën.

Omdat we niet voor niks een educatieve club zijn werd er een nieuwe educatieve cursus opgezet: een 6-delige Natuurcursus over gebieden in Peel en Maas, met telkens in de zelfde week op donderdag een theorie-avond en op de daarop volgende zondag een praktijk-morgen in het gebied dat aan bod kwam. De cursus werd door enthousiaste docenten gegeven en goed bezocht door oprecht geïnteresseerden, zowel IVN leden als niet-leden. Een prima promotie van onze omgeving maar ook van onze vereniging. Iets vergelijkend willen we in 2023 doen met het onderwerp “bomen”. Ook de Jeugdwerkgroep organiseerde weer diverse spetterende activiteiten, waarbij vooral de modderdag bij de Koeberg er uit sprong: héél veel kinderen met hun ouders waren daarover in hun nopjes. Verder waren de “nachtactiviteiten” erg spannend, zeker voor de jeugdige bezoekers, zoals de nacht van de vleermuis (we haalden onlangs zelfs de TV bij L1!) en de nacht van de nacht, waarbij met een warmtecamera schimmen van onder meer reeën en dassen werden waargenomen. Spectaculair en zeker weer voor herhaling vatbaar.

Natuurlijk was het niet alleen maar Hosanna in de Gloria en was er soms ook een teleurstellende opkomst bij de geplande seizoenwandelingen. Zeker als je bedenkt hoe veel tijd en energie er zit in de voorbereiding van een activiteit. Veel verenigingen, afhankelijk van vrijwilligers, kampen met dit feit helaas, en daar is corona zeker schuldig aan. Mensen zijn nog steeds terughoudend om mee te doen, hebben andere bezigheden in de plaats gekregen. Aan ons om daar weer een kentering in te krijgen. En daar kan het bestuur alle hulp bij gebruiken. Misschien is het tijd om bepaalde activiteiten te vernieuwen, meer jeugdige élan er in zien te krijgen. Wie zal het zeggen? Wie goede ideeën heeft, laat je horen. Het bestuur is een en al oor. En extra

bestuursleden zou natuurlijk helemaal geweldig zijn. Er staan geen dranghekken voor de deur en veel bestuurswerk kan ook vanuit thuis worden gedaan 😊 !!!

Rest ons u een onbezorgd 2023 toe te wensen met veel verwonderingen in de -nabije- natuur. En dat we er samen weer een mooi IVN-jaar van maken met veel mooie en gezellige activiteiten, wellicht in een sprankelend nieuw onderkomen. Er

wordt aan gewerkt !

Uw voorzitter Jos Joosten, penningmeester Harrie Peeters en secretaris Maud Duysens

LEDEN ACTIVITEITEN

JAARVERGADERING

Op de goed bezochte jaarvergadering werden de 25'tig jarige leden Josefien en Jan Jacobs en de 40'tig jarige leden Ger Derkx (inmiddels overleden) en Sytske Venstra gehuldigd. Uitvoerig werd stilgestaan bij de huisvesting, alle opties werden gezamenlijk besproken. De samenstelling van het bestuur is te krap (voorzitter, secretaris en penningmeester) en

vraagt dringend verleggen om uitbreiding. Ook het (te drukke?) jaarprogramma wordt besproken. Afgesloten wordt er natuurlijk met de traditionele borrel.

LEDEN VOOR LEDEN-AVOND

Terwijl het buiten -6 graden Celsius was, was het binnen in de zeer goed gevulde zaal in meerdere opzichten heel aangenaam. De stemming zat er meteen goed in, ook omdat de werkgroep facilitair ons weer super had voorzien van heerlijke vlaaien van de plaatselijke bakker, cake en warme dranken. En iedereen weet, als tweevoeters eten, maken ze een stuk minder lawaai. Dus hoogste tijd om van deze stilte gebruik te maken.

Gestart werd met een mooie fotoreeks van en door Jos Joosten. Nu eens niet in de gedaante van voorzitter, maar van verdienstelijk natuurfotograaf. Veel insecten passeerden de revue, geweldig ingezoomd met een vaste en ervaren hand. En niet bijgekleurd! Zó dichtbij komen insecten pas echt tot hun recht. Wat een kleurenspeel, zeker ook in combinatie met de planten die deze insecten opzoeken om zich daaraan te kunnen laven.

Vervolgens was het de beurt aan good old Wim Maeasen, om, ondersteund door eveneens mooie recht voor de raap foto's, boeiend te vertellen over zijn "Mueskens ven". Samen met IVN-vrijwilligers wordt dit terrein van ca. 0,5 ha onderhouden. (Dit jaar zal Wim ook ter plekke een rondleiding geven, zie het Jaarprogramma). Met enige

regelmaat worden er veranderingen waargenomen, zowel wat betreft de flora alsook de fauna die er voorkomt. Zo kwam de levendbarende hagedis (zie foto), met jongen, terug. Omdat de Waterleidingmaatschappij debet is aan het onttrekken van water werd deze gewaand daar te zijn verdwenen. Het scherpe oog van Wim en zijn kennis om de habitat zó te maken dat deze geschikt is voor de levendbarende salamander, wierp zijn vruchten af.

Daarna werd een filmpje vertoond van de modderdag voor de jeugd aan de Koeberg. Goed is te merken dat de kinderen steeds vrijer werden om zichzelf gestrekt in de pratsj te wentelen en elkaar te bekladderen met het gele zand. Daarna kon de sproeier er weer overheen, deze werd nog van water voorzien door een tankwagen. Volgend jaar is het de bedoeling dat de brandweer met grover geschut zal komen opdraven!

Ook werd nog de onlangs vertoonde film op L1 over de “nacht van de vleermuis” gedraaid. Kort maar krachtig, als onderdeel van het programma “Natuur en zo”. Drie soorten vleermuizen schoten die avond voorbij, goed zichtbaar met een witte muur van de schutterij St. Lambertus als achtergrond, belicht door een felle lamp. De felle lamp trekt insecten aan, die weer een welkom hapje zijn voor de vleermuizen. Via een detector werden de voor de mens niet hoorbare geluiden omgezet tot wel herkenbare geluiden. Zo leek het geluid van de laatvlieger op een spetterende frituurpan, en weer een andere soort op een tap-danser. Bijzondere beesten en de moeite waard om je in hen te verdiepen.

Last but not least liet Harrie Peeters zien wat er thuis allemaal ongedwongen langs kan komen paraderen met een camera, mits er geen tweevoeters aanwezig zijn: de huis- en tuinvogels zoals een lijster die wat liet vallen uit zijn edele achterwerk, de welbekende schijtlijster. Verder lieten de merel, heggemus, boekvink e.d. zich van hun spontane kant zien. Het hoogtepunt was toch wel de ijsvogel, die kwam vissen in de vijver. Dankzij een met een mensenhand aangelegde duikstok, maar met een o zo natuurgetrouw gedrag. Een wonderschoon ogenblik.

Het was weer een leuke leden-voor-leden-avond. Wordt vast en zeker vervolgd!

ACTIVITEITEN

4 SEIZOENENWANDELINGEN ASBROEKERHEIDE

Vanwege de coronamaatregelen kon de 1ste editie geen doorgang vinden.

Op 3 april om 9:00 uur startten 8 personen aan de ongeveer 6 km. lange wandeling door de Asbroekerheide. Een frisse morgen met af en toe een welkom waterig zonnetje. De Asbroekerheide is een voormalig heide-ontginningsgebied. Redelijk onbekend en toch vlak in de buurt. Het bestaat uit kleine en grote bospercelen (met hoofdzakelijk naaldbomen), veelal verkregen door aankoop of vererving.

We lopen een grotendeels vlakke wandeling waarvan het venijn in de staart zit.

Onderweg zien we nogal wat stuifduinen. De grootste en nog actieve stuifduin ligt bijna op het einde van de wandeling, de Kirkelsberg genaamd. Opvallend zijn daar de vele bomen met luchtwortels (de zand tussen de wortels is in de loop der jaren weggewaaid) en zeer kromme stammen. Tevens is het een zgn. stiltegebied. Deze stiltegebieden worden zo stil mogelijk gehouden zodat de in dat gebied heersende geluiden niet of nauwelijks worden ge- of verstoord. Wandelen en genieten van de rust is natuurlijk toegestaan. Van de wandelaars wordt verwacht dat ze respect hebben voor de flora en fauna. En geen prullenbakken betekent: al het “eigen afval” meenemen naar huis.

Tijdens het eerste gedeelte lopen we eerst langs de Roggelse beek en vervolgens langs de Visschensteert. Het peil van het beekwater wordt door een stuw verhoogd om het grondwaterpeil te verhogen. De varkens uit de nabij gelegen stallen verstoren de natuurlijke rust. Het is duidelijk dat we op de grens van agrarisch- en natuurgebied wandelen. Enkele honderden meters verder “duiken” we echt het stiltegebied in. In een hoofdzakelijk dennenbos en langs een recent aangeplant perceel nieuwe boompjes, vervolgen we de route. Uiteindelijk lopen we over de stuifduinen van de Kirkelsberg terug naar de geparkeerde auto’s. De nazit was best gezellig. Lekker wat bijpraten en wat strevelen onder het genot van een kop koffie en iets lekkers erbij.

Editie 3 vond plaats op zondag 17 juli. Om 9:00 uur stonden aan de start 4 deelnemers, inclusief de gids. Met één van de uitgangspunten van het IVN in het achterhoofd (de wandeling gaat altijd door) liepen we de bekende route.

Gids Mart had het verloop van de beken (Roggelsebeek en zijbeken) in dit gebied tot en met de monding in de Maas bij Neer in kaart gebracht en liet dit overzicht van het regionale bekenstelsel de wandelaars zien. De Roggelsebeek ontspringt in de Heitrakse Peel ten noorden van Neerkant in de provincie Noord-Brabant. Verderop stroomt ze via een duiker onder de Noordervaart door en neemt de Belandse (Bvelandse) beek in haar loop op. Bij hoeve “de Zelster” verandert de naam in Zelsterbeek. (Zelster is Keltisch en betekent “schone stroom”.) Als Neerbeek stroomt ze bij Klein Hanssum (Neer) in de Maas.

Vanwege de voortdurende droogte was waterpeil in de Roggelsebeek en Visschensteert duidelijk flink gezakt. Verontrustend. Het gras en riet langs de Visschensteert was heuphoog en nat van de dauw. Gevolg: natte broekspijpen. Geen probleem. De natuur(de zon) deed zijn werk.

Verder viel op dat men minder ver kon kijken in het bos dan bij de lente- wandeling omdat de bomen nu volop in blad zaten. Ook de vogels waren minder zichtbaar. Halverwege belanden we op het terras van zorgboerderij “Rondmeer” waar de eigenaresse ons hartelijk welkom heette. Een tussenzit i.p.v. een nazit. We genoten van een kop koffie en een “aangeklede” wafel. Op het einde van de wandeling liepen we weer over de heuvelruggen van Kirkelsberg. In 1933 staken de 3 toppen nog hoog boven de bossen uit. Bij helder weer kon je, vanaf die toppen, zonder verrekijker, vijftien kerktorens tellen. Door afgravingen na de 2de wereldoorlog is de hoogte van de heuvels flink gedaald.

Het oog van alle wandelaars viel weer op de “luchtwortels”. Door verstuiving is op diverse plaatsen het indrukwekkende wortelstelsel van de diverse bomen bloot komen te liggen. Overdag een zeer fraai gezicht. En in het donker spookachtig. Via het voormalig onderkomen van de scouting kwam aan de zomereditie van de 4-seizoenenwandeling een einde. Weer een geslaagde wandeling, ondanks het geringe aantal deelnemers.

Op zondag 9 oktober jl. was onze laatste vier seizoenenwandeling op de Asbroekerheide in Roggel. Dit keer gingen wij met zeven personen op pad. Onze gids Mart, die deze tocht had uitgezet, verwelkomde ons. Helaas kon hij dit keer niet meelopen. De tocht werd onder leiding van Jos voortgezet.

We liepen langs de Visschensteert. Ter hoogte van de Visschensteert heb je grote kans om een blauwe reiger te zien. Ze zijn erg schuw, zodra ze je zien zijn ze alweer gevlogen. Helaas hebben wij er geen gezien. Wel vlogen er eenden en twee zwanen weg. Van de zwanen hoorde we duidelijk de slag van de vleugels en we stonden er versteld van

hoeveel kracht de zwanen nodig hadden om te kunnen opstijgen. Dit was zeer indrukwekkend. Verder liepen wij het bosgebied in. Dit gedeelte van Asbroekerheide is op een voormalig heide- en stuifzandgebied vol geplant met dennenbomen. Je komt nog sporadisch wat heidestruiken tegen.

Op enkele plaatsen in het bos zijn er flink wat dennenbomen gekapt, de takken en stronken vormen een ideale plek voor paddenstoelen zoals de valse hanenkam.

Mestkevers maken dankbaar gebruik van de uitwerpselen van paarden. De kans is groot dat je een holletje in de grond aantreft bij een mesthoop.

Op een gegeven moment kwamen we op een stuifzand gebied. Het hoogste punt van de Kirkelsberg. Voor vele was het verrassend dat hier een stuifzand gebied was. Dit gebied is tevens aangewezen als stiltegebied. Daarnaast heeft het stiltegebied een voorwaarde voor de

instandhouding van bepaalde fauna. In Asbroekerheide gaat het dan bijvoorbeeld om verschillende vogels die extra gevoelig voor geluid zijn.

Toen we de Kirkelsberg opliepen zagen we onderaan aan de berg nog een restant van

een schuilplaats uit de tweede wereldoorlog. We liepen verder over een heel mooi kronkelend glooiend pad en kwamen wij bij een oud Scoutinggebouw terecht. Hier stonden zeven hele grote Heksenboleten. We vervolgden onze laatste vier seizoenenwandeling door dit mooie stukje natuur en kwamen weer uit bij ons startpunt.

DAGWANDELING DE MEINWEG

Uniek terrassenlandschap in ons vlakke Nederland

Op zaterdag 11 juni, één van de laatste dagen van de lente in 2022, namen 14 personen deel aan de jaarlijkse dagtocht. Vanwege de betrekkelijk korte afstand ging het vervoer met eigen (carpool)auto's i.p.v. met een bus. Na aankomst bij manege Venhof stond de koffie/thee en vlaai voor ons klaar. Rond de klok van 9:45 uur startte de gids van de dag mevrouw Joyce Hendriks-Derks de wandeling met een korte inleiding over hoofdzakelijk het ontstaan van het terrassenlandschap. Tijdens de wandeling gaf ze op

diverse plekken, kort en duidelijk, informatie over hetgeen er te zien, te horen of te ruiken viel. Op de knuppelbrug over de Rode Beek kregen we als verrassing, enkele slokjes gabelbier te proeven. Dit omdat in dit gebied de gabelstuiken groeien. De besjes van deze stuiken worden, op kleine schaal gebruikt bij het bier brouwen.

De picknick in de zon of schaduw, dit naar keuze, beviel prima. Het prachtig uitzicht liet de lunch nog beter smaken. Onze gids zorgde ook nog eens voor enkele verrassende lekkernijen. Lopend naar de einde van de wandeling passeerden we de nachtkraal van de schapen, de plek waar de brand is ontstaan, de in de laatste winter aangeplante boompjes met hekwerk eromheen en de uitkijktoren met zicht op het "golfterrein". Het symbool van de Meinweg, de adder, hebben we jammer genoeg niet gezien. Na afloop genoten we nog van een welverdiend drankje op het terras van Venhof. Tussen de terrassen van Nationaal Park de Meinweg zitten steile overgangen. En dat is, geologisch gezien, heel bijzonder voor ons platte land. Tevens is dit gevarieerd landschap het thuisland van de adder. Het symbool van dit Nationaal Park.

De unieke terrassen in De Meinweg zijn ontstaan door inschuringen van de Maas en

verschuivingen in de aardkorst langs 3 breuklijnen door het gebied. Deze terrassen zijn

zichtbaar door 3 steile overgangen met elke keer flinke hoogteverschillen tussen de terrassen. Men vindt in dit natuurwalhalla in Midden-Limburg rust en de ruimte en een afwisselend landschap om van te genieten tijdens een wandeltocht. Zandpaden voeren de wandelaar door een mozaïek van landschappen. Sommige vennen zijn grotendeels bedekt door waterlelies. Dat levert dan een mysterieuze uitstraling op. Een verrekijker brengt dit landschap nog dichterbij. Kortom een oase van rust.

De Meinweg staat bij velen in het geheugen gegrift door de verwoestende brand in april 2020. Er brandden 200 ha heide en bos af. Honderden Nederlandse en Duitse brandweerlieden kwamen in actie om het vuur te blussen. Met tanks werd een corridor gemaakt om het vuur te stoppen en stortten blushelicopters dagenlang water uit boven dit gebied. Uiteindelijk werd het vuur geblust, de natuur met littekens achterlatend.

De Meinweg in enkele pakkende woorden: het Elfenmeer, de Vossenkop, sprookjesachtige vijvers, smokkelpaden, een mijn die niet doorging, glooiingen, een roemruchte spoorlijn, adders, voorbijschietende reeën en herten, zwoelplekken wilde zwijnen.

De Meinweg is een gebied dat eeuwenlang gemeenschappelijk nut had voor de bewoners van zo'n vijftien omliggende dorpen. De naam Meinweg is afgeleid van "gemein " wat in het oud-Nederlands zoiets betekende als gemeenschappelijk. Het ging daarbij bijvoorbeeld om het sprokkelen van hout of het laten grazen van het vee. De naam Meinweg heeft dus geen enkele verwantschap aan de nabij gelegen Beatrixmijn.

Dit Nationaal Park is een bijzonder rijk gebied aan diverse soorten insecten, reptielen, amfibieën, vogels en zoogdieren. Landschappelijk gezien is het een zeer uniek gebied voor Nederlandse begrippen omdat de hoogtevverschillen gevormd zijn door aardbreuken, tektonische bewegingen. De meest bekende is de Peelrandbreuk.

Momenteel is het een heerlijk gebied om er te wandelen. Met prachtige glooiingen en steilranden van de geologische storingen. Mogelijk zie je de niet giftige gladde slang op jacht naar hagedissen.

Deze IJzeren Rijn spoorlijn werd in 1879 in gebruik genomen als treinverbinding tussen Antwerpen en Mönchengladbach en Roergebied. Aanvankelijk was het de bedoeling om een kanaal te graven. Later gaf men de voorkeur aan een spoorlijn. Vandaar de naam IJzeren Rijn. De laatste trein reed in 1991. Op sommige plekken kun je tegenwoordig zelfs veilig over het spoor wandelen.

In de winter van 2021/2022 heeft terreinbeheerder Staatsbosbeheer honderden jonge loofbomen in het door brand getroffen gebied geplant. Deze maatregel moet t.z.t. een gemengd bos opleveren. Loofbomen houden meer water vast dan dennen, waardoor ze minder snel in brand vliegen. De brandveiligheid speelt dus ook een rol in de genomen maatregelen. De takkenrillen leveren een feestmaal op voor de insecten en beschutting voor de (zoog)dieren. Die geplante bomen zouden zonder bescherming opgepeuzeld worden door de vele reeën. Tevens zouden de wilde varkens de hele zaak omploegen. Daarom heeft de terreinbeheerder hekwerken geplaatst om de aangeplante percelen. Met als doel om de biodiversiteit in het afgebrande deel van de Meinweg terug te krijgen. Een ander punt van zorg is de verdroging. Dit is de grootste uitdaging voor het herstel van de Meinweg. Een sluipmoordenaar van de biodiversiteit.

Voor het natuurlijk beheer van de Meinweg wordt er een schaapskudde ingezet. Sinds de terugkeer van de wolf in deze contreien, zijn de schapenhouders gedwongen om maatregelen te nemen die hun kudde beschermen. Zo worden hier zgn. kuddebeschermingshonden uit de Roemeense Karpaten ingezet. Speciaal voor hun taak opgeleid. Stevige honden, waaks en met een uitstekende neus om van ver roofdieren, zoals de wolf, op te merken en op afstand te houden.

Hun taak is om dag en nacht de schaapskudde te bewaken. Overdag op de heide en 's nachts in de nachtkraal (nachtverblijf in het veld). De nachtkraal wordt gevormd door netten.

FORUMAVOND POLITIEK OVER DE NATUUR IN PEEL EN MAAS

In het kader van de gemeenteraadsverkiezingen werd er begin 2022 een natuur forumavond georganiseerd met de politieke groeperingen, die deelnamen aan de raadsverkiezingen. Discussie leider was Ton Hermanussen, directeur van Natuur en Milieu federatie Limburg. Deelnemers waren: CDA: Rob Wanten, D66: Joyce Thielen, PvdA/Gr Li: Fred Peeters, Lokaal P & M: Henk Boots, VVD; Jeanne Hesen. Besproken werd hoe we de IVN Speerpunten: Kind, gezondheid, buurt/dorpen en recreatie in Peel en Maas kunnen verbeteren. Er werd zoveel mogelijk gezocht naar concrete natuur verbeterpunten. Zo kwamen ze tot elkaar en namen de fracties elk hun natuur actiepunten mee voor de komende raadsperiode. Hier een opsomming van de punten: Inlandse bomen aanplant, voedselbos per dorp, overal groen zichtbaar, groene ontmoetingsplekken in dorpen, groene omgeving bij scholen, tegels eruit actie en last but not least: Een IVN huisvesting voor met name de jeugd natuur educatie!

ANEMONEN WANDELING

We bezochten het Beesels Broek wat ligt tussen Beesel en de A73. Daar zochten we met de gids naar de bosanemonen. Deze bijzondere planten zagen we, maar er was veel meer te zien. De oranjetipjes waren net uitgevlogen en er werden veel bijzondere vogels gezien.

SCHOONE MAAS

Bij het opruimen van het afval in de Weerdbeemden vonden de opruimers een kadaver van een rund. Waarschijnlijk is het dier bij de overstromingen van afgelopen zomer meegedreven en vast komen te zitten in de struiken. Bij de opruimactie werden vooral autobanden en campingspullen opgeruimd. De koffie en vlaai na afloop was welverdiend.

Voorafgaand gingen leerlingen van het Bouwens college de Maasoevers opruimen en inventariseren waar de plastic vanaf komt. Op deze manier werden ze ook meer bewust van hoe mensen zelf de vervuiling veroorzaken en hoe ze zelf in de toekomst er aan kunnen bijdragen om tot een schonere wereld te komen. De actie was een samenwerking van Peel en Maas Schoon, Bouwens College en IVN Helden.

GROEPJES WANDELING NEERITTER

3 Groepjes hadden zich aangemeld voor deze wandeling van 10,5 km. Een verkorte variant van 7,5 km was ook een optie. De wandeldatum was 30 april 2022. Het was uitstekend wandelweer. Volop zon, vergezeld van een fris briesje. De deelnemende groepjes vertrokken op het Kregelbergplein in het mooie monumentendorpje Neeritter. Vlakbij de Belgische – Nederlandse grens.

Het dorp Neeritter telt nog geen 1400 inwoners, maar het heeft wel 24 rijks- en 5 gemeentelijke monumenten. Al wandelend in de omgeving kwam men diverse kleine natuurparels tegen, die het wandelen hier zo aantrekkelijk maken. Zo liep men tijdens deze wandeling langs rijksmonumenten, het hele mooie mozaïeke landschap Heiooord, een reconstructie van de dodendraad uit de Eerste Wereldoorlog en langs 2 monumentale watermolens. De diverse grenspalen vielen meteen op. Meer informatie over deze wandeling is te vinden op: www.bestemmingbuitenlucht.nl/wandelroute-neeritter

WANDELING NACHT VAN DE NACHT

Op 29 oktober stond de nacht van de nacht gepland, dit jaar rond de Kwistbeek.

Er kwamen 30 personen opdagen, om deze avond mede te beleven. Harrie die de tocht organiseerde heette iedereen welkom en vroeg alleen de zaklamp in uiterste nood te gebruiken. We hadden deze tocht de beschikking over een warmte camera, waarmee we het wild in

deze omgeving konden opsporen. Het eerste punt waar we aankwamen was de Schans hier vertelde Harrie over het ontstaan van deze historische plek. Ook het nut van de vleermuizenkelder voor de overwintering en in de zomer voor de dag rust van de vleermuizen werd toegelicht. Van hieruit gingen we verder langs de Kwistbeek en konden de deelnemers met de warmtecamera het gebied afspeuren, wat tenslotte resulteerde in de ontdekking een das, drie reeën en twee hazen.

Van hier uit liepen we verder naar de visvijver en zochten we met de warmtecamera naar bevers. Op de terugtocht hoorden we nog wel een steenuiltje en een bosuil.

VLEERMUIZEN LEZING EN EXCURSIE

De vleermuizen lezing van Aegidea van Grinsven op de locatie van de Heldense Bossen en de daarop aansluitende wandeling was met meer dan 50 bezoekers een regelrechte topper. Ook was L1 aanwezig, die een mooie radio reportage en een prachtige TV uitzending hebben gemaakt. Gedurende de wandeling hoorden en zagen we verschillende vleermuizen

(dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger). Aegidea beantwoordde in alle rust de vragen, van de soms bezorgde kinderen over het zogenaamde gevaar van vleermuizen.

SLOOTJESDAG

Ook dit jaar was de jeugdwerkgroep weer actief om kinderen alle kinderen bij de natuur te betrekken en zo ook de naamsbekendheid van IVN Helden te promoten. Vanwege de droogte werd de slootjesdag verplaatst naar de infiltratie vijver bij de Zelen. Er waren meer dan 60 belangstellenden op deze onderzoekende activiteit afgekomen. Helaas was hier nog weinig waterleven in de vijver.

MODDERDAG

Modderdag was wederom top. Met behulp van gemeente en brandweer werd er lekker gespeeld in de modder op de Koeberg. Hier mogen de kinderen zich nog eens heerlijk vies maken. 150 kinderen en 70 volwassenen kwamen op dit festijn af.

NATUURSPELDAG

De jaarlijkse natuurspeeldag (vervanger van de natuurwerkdag) was wederom op de Koeberg. Hier werden tenten gebouwd, kon je in donker kruipen, lopen als een rups, verspringen en was er een blote-voeten pad. Met een eikel moest je een afstand afleggen en dan deze in een emmertje water gooien. Je kon raden hoeveel eikels nodig zijn, om de emmer te laten overlopen? Ook dennenappels tegen een boom of in een doos gooien, vanaf een bepaalde afstand was een uitdaging.

BEZOEK SPAUBEK-BEEK

Na een interessant bezoek op 21 mei aan de bijzondere IVN locatie in een klooster in het buitengebied van Sweikhuizen en wandeling door de natuur werden we door de heer Paul de Wit rondgeleid door de omgeving waarbij we vermaakt werden met interessante verhalen.

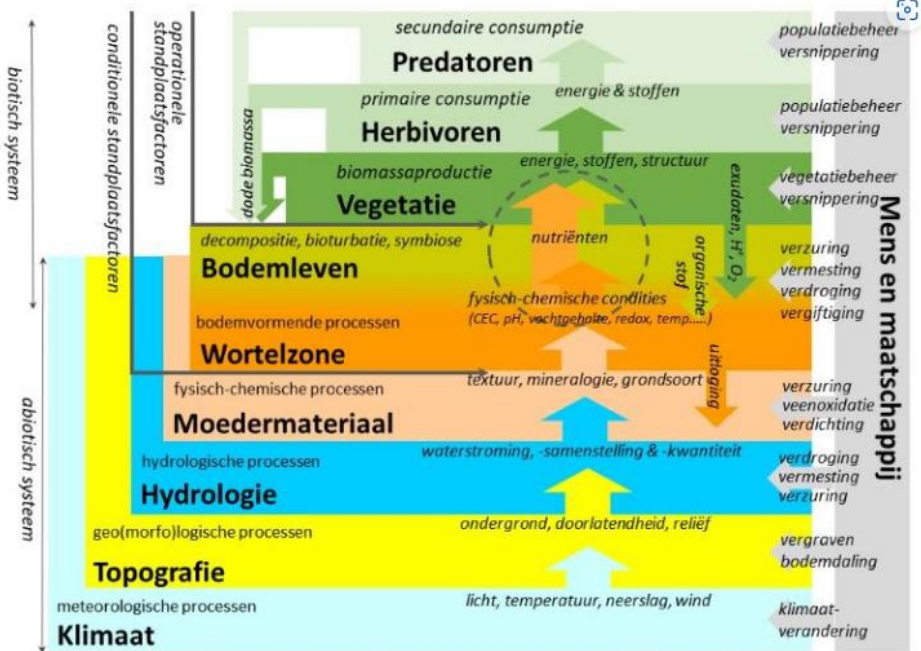
WINTERWANDELING 2022 IN HET LEUDAL.

Met 12 deelnemers vertrokken we bij Denneoord in Roggel. Het eerste stuk liep tussen de Zelsterbeek en de varens. De bossen in het Leudal en zeker bij de Zelsterbeek zijn nog oude eikenbossen. De route ging verder langs de Zelsterbeek, de Neerbeek, langs de vistrap en zo kwamen we Hoeve de Ghoor. Van hieruit verder via de Haelensebeek naar de Sint Servaas kapel en de Litsberg en langs de Leubeek naar de Leumolen met als eindbestemming wederom Denneoord. Daar werd afgesloten met de lekkere verdiende soep en verfrissing.

CURSUSSEN EN INFORMATIE AVONDEN

LEZINGEN EN EXCURSIES LANDSCHAPPEN PEEL EN MAAS

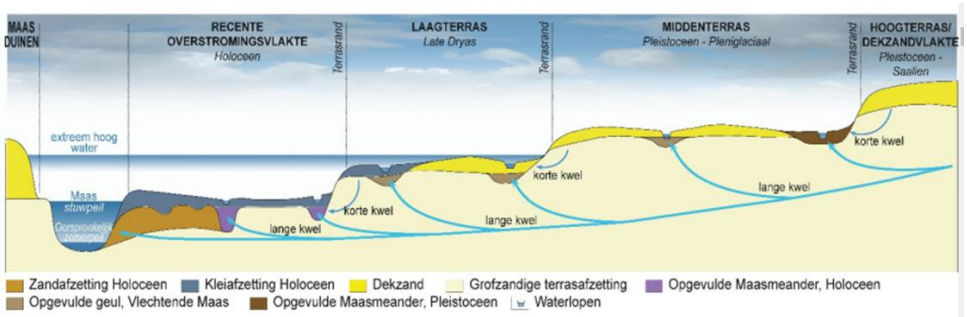
Welke geologisch tijdperk was bepalend voor dit gebied? Welke biotopen kunnen we hier vinden en welke flora en fauna is hierdoor ontstaan? Hoe is het beheer ingericht en wat zijn de doelen met dit beheer? Wat zijn de factoren die bepalend zijn voor de flora en fauna? Dit jaar werden 5 landschappen besproken en bezocht. Het mooie van deze sessies is dat de docenten uit Peel en Maas komen en eigenlijk hun eigen vertrouwde natuurgebied onder de loep nemen. De belangstelling voor de lezingen en wandelingen, na een wat mindere start, was goed. Gemiddeld waren er zo'n 15 belangstellenden per onderdeel.

Verheeven en Grote Peel

Jan Slaats (IVN Meijel) startte als eerste het Peel landschap. Als echte kenner liet hij de relatie zien tussen de verschillende breuken met de daardoor ontstane horsten en slenken. De hierdoor gevormde ecologische landschap is bepalend voor de flora en fauna in de Peel.

Weerdbeemden

Twan Jenniskens beschreef met zijn geologie kennis de invloed op het stroomgebied van de Maas. Het hierdoor ontstane terrassen landschap resulteert in gebied gradiënten, wat resulteert in een grote variëteit aan flora en fauna. Harrie Peeters, veelvuldig bezoeker van de Weerdbeemden illustreerde dat met foto's.

Heldense Bossen

Jos Joosten en Maud Duysens beschreven hoe de Heldense Bossen werden gevormd uit het stuifduinen gebied tussen Helden en Kessel. Ook dit gebied kent zijn eigen gradiënt aan landschappen, wat verrassende waarnemingen oplevert.

Dubbroek

Jeugd en natuur uit Maasbree nam Dubbroek onder hun hoede. Dit gebied, een oude Maas bedding, is nog altijd een nat gebied, wat resulteert in een prachtige flora en fauna. Als hoogtepunt van dit pareltje zagen we het ooievaars echtpaar met jongen.

Vlakbroek

Jan Slaats beschreef met name de invloed van het water op de ecologie van het Vlakbroek. Het kwelwater, het gebiedsvreemd Maaswater en het onttrekken van water in de aangrenzende gebieden bepaalt in grote mate de flora en fauna. Dit met name mooie vogelgebied heeft een rijke flora en fauna en ook de terugkeer van de ijsvogel is een nieuwe baken in het bereikte natuurbeheer.

STEENMARTER, VRIEND OF VIJAND?

In de presentatie werd de vraag gesteld: Is de steenmarter vriend of vijand? Is hij de autovernieler, de kippendief, zorgt hij voor stankoverlast in huizen, de predator van weidevogels of is hij de rattenopruimer en is hij het vaak slachtoffer in het verkeer.

De genoemde nadelen kun je vaak eenvoudig verhelpen en uiteindelijk is het een prachtig dier, wat in de voedselketen zijn plaats heeft.

WERKGROEP ACTIVITEITEN

QUICKSCAN WERKGROEP

Ook dit jaar waren Harrie Wilms en Math Ghielen liefs 16 maal actief in de regio Peel en Maas. Het spreekt vanzelf dat dankzij deze inzet de kas van IVN behoorlijk wordt gespekt, wat uiteindelijk ten goede komt aan de leden en hopelijk de nieuwe huisvesting. De bezoeken zijn nodig bij de sloop van oude gebouwen of in te richten terreinen. Er wordt gerapporteerd over de

aanwezige flora en fauna. Het is dan aan de instanties om met dit gegeven verdere besluiten te nemen. Bij sommige quickscans was het zo'n smerige boel, dat na de scan de kleren moesten worden verschoond en werd er direct daarna een douche genomen. Al met al een topprestatie van deze jonge knarren!

ZOOGDIEREN WERKGROEP

Dassen inventarisatie

Samen met andere vrijwilligers in Peel en Maas worden alle (90) burchten 1 keer per jaar bezocht en de status van de burcht opgenomen. Met name kijken we of nestmateriaal bij de pijp (dassenhol) aanwezig is (zie foto). De bezoekers benaderen de burcht zeer voorzichtig om de mogelijke verstoring minimaal te houden. Zijn leefgebied wordt steeds

kleiner, de zomer steeds droger en de druk op de spaarzame natuurgebieden wordt steeds groter. Desondanks handhaaft de das zich redelijk in Midden-Limburg. Ook hebben we een ontmoeting gehad met vrijwilligers uit Maasgouw en Roermond en de onderlinge ervaringen uitgewisseld.

Vleermuizen monitoring

De zoogdierenwerkgroep onderzoekt de vleermuizen activiteit in de kelders van de Schans en het Höltje. De kelders worden in de zomer gebruikt als nachtverblijf door met name de dwergvleermuis. In de winter gaan de vleermuizen in een soort winterslaap en komen er soms vleermuizen (bv grootoorvleermuis) overwinteren (zie foto). Afgelopen winter telden we 1 vleermuis.

Exoten Onderzoek

Zoogdierverseniging voert al jaren op landelijk niveau verspreidingsonderzoek en aantalsmonitoring uit voor diverse soorten zoogdieren, het zogenaamde Meetprogramma NEM (Netwerk Ecologische Monitoring). Het doel van dit onderzoek is gegevens aan te leveren aan bijv. Provincie om hierop beleid te kunnen afstemmen.

Om aan het Verspreidingsonderzoek Exoten deel te nemen is ons als IVN werkgroep Zoogdieren gevraagd hieraan deel te nemen. Het totale Verspreidingsonderzoek Exoten bestaat uit onderzoek naar muntjak, beverrat, muskusrat, wasbeer en wasbeerhond.

Sinds 2019 hebben wij als werkgroep Zoogdieren hiertoe gegevens aangeleverd. Het onderzoek naar wasbeer en wasbeerhond staat hierbij centraal en wordt uitgevoerd met wildcamera's van de Zoogdierverseniging in een zgn. éénuurshok (= 5x5 km) in Peel en Maas of net erbuiten.

In de periode van 1-30 september wordt de camera voor wasbeerhond geplaatst bij een verlaten dassenburcht, wildwissel of vernauwing in het landschap zoals een bruggetje. Voor de wasbeer betreft het de periode van 1-31 oktober en wordt de camera geplaatst langs een wissel bij een waterloop, oever van een beek of onder een bruggetje. Na het verzamelen van de

camerabeelden worden de beelden in het foverwerkingsprogramma Agouti gezet voor nader onderzoek. Hiermee houdt ons werk dan op.

Twee keer per jaar wordt de Telganger per mail uitgebracht, waarin de resultaten staan vermeld. Wil men dit ook ontvangen, dan kan men zich opgeven bij Zoogdiervereniging.

Resultaten landelijk:

In 2020 en 2021 werden er geen waarnemingen wasbeer vastgelegd met de camera. Wel laten waarnemingen zien dat het zwaartepunt ervan ligt in Zuid-Limburg. In 2021 werden er wasberen gemeld in de oostelijke provincies en Utrecht en Noord-Holland (Gooi). In 2020 waren er 3 waarnemingen van wasbeerhond en 4 in 2021. Sinds 2 februari 2019 is er een verbod op het houden, fokken en verhandelen van wasbeerhonden. Bij de waarnemingen van wasbeerhonden zullen daarom waarnemingen van ontsnapte huisdieren naar verwachting afnemen en zal meer sprake zijn van “natuurlijke verspreiding” vanuit het oosten.

Onze camera's hebben de volgende resultaten opgeleverd: ree, vos, haas, konijn, eekhoorn, wild zwijn, boomarter, bever, das, bunzing, rat, muis, verwilderde kat, hond, en vele vogels zoals vlaamse gaai, koolmees, lijster, merel, duif.

Situatie van de wasbeer in Limburg:

De wasbeer is een invasieve exoot en wordt sinds 2019 in Limburg uit de natuur verwijderd door deze te vangen en op te vangen bij o.a. Stichting AAP. Nadat er 95 waren gevangen heeft het College van Gedeputeerde Staten moeten besluiten tot een andere aanpak omdat de opvang vol zat. Vanaf 12 oktober 2022 is het doden van de wasbeer de voornaamste bestrijdingsmethode geworden. Sinds 2017 is een populatie van 50-100 wasberen gevestigd vooral rondom Sittard en Maastricht. Vermoedelijk ontstaan door ontsnappingen uit wildparken en/of ontsnapte of losgelaten huisdieren. Inschatting is dat er nog enkele tientallen rondlopen

Piet Haaksma, coördinator Exotenonderzoek.

WANDELWERKGROEP

IVN Helden heeft een wandelwerkgroep die bestaat uit 2 personen. Deze coördineert de diverse wandelingen die in het jaarprogramma genoemd staan, bereidt deze wandelingen voor en loopt deze wandelingen mee op de dagen zoals die in het jaarprogramma vermeld staan. Het betreft o.a. de dagwandeling, de winterwandeling en de 2 seizoenenwandeling. Het spreekt vanzelf dat alle leden van het IVN Helden, maar ook niet leden, wandelingen kunnen laten opnemen in het jaarprogramma. Tevens coördineert deze wandelwerkgroep wandelingen welke door instanties buiten het IVN worden aangevraagd. Dan worden er gidsen binnen onze IVN-vereniging gezocht die dan kunnen gidsen in het voor hen bekende gebied. Enkele personen binnen onze vereniging zijn bezig om wandeltochten via de IVN-app te ontwikkelen. Een mooie en nuttige uitdaging.

Mocht u interesse en tijd hebben om de wandelwerkgroep te ondersteunen, dan bent u van harte welkom. Aanmelden kan via: wandelwerkgroep@ivnhelden.nl

JEUGD WERKGROEP

In 2022 zijn we gestart met 18 jeugdleden. Na de zomervakantie bestaat de groep uit 14 jeugdleden. Het valt op dat de leeftijd steeds jonger wordt, als kinderen worden aangemeld. We hebben de ondergrens nu bij groep 3 liggen. Met de jeugdleden zijn we afgelopen jaar zoveel mogelijk naar de Koeberg gegaan, om van daaruit activiteiten te organiseren. Zoals: kriebelbeestjes zoeken in vermolmd hout, een speurtocht met een kompas lopen, een speurtocht in het donker, een blote-voetenpad aanleggen, hutten bouwen, enz.

Na corona gaven vrijwilligers aan dat de belasting voor alle IVN jeugd activiteiten te veel werd. Met name het bezoek op scholen was bezwaarlijk. Daarom zijn we met 2 vrijwilligers gestart om een totaal nieuwe opzet te maken van onze lessen, waardoor maar 1 of 2 vrijwilligers nodig zijn, samen met de leerkracht. We hebben na al zeer succesvolle lessen gegeven in Beringe over natuur proefjes doen en in KC Natuurtalent werden lessen gegeven over de vogeltrek.

Ook hebben we afscheid genomen van 2 vrijwilligers, maar er zijn gelukkig weer 3 vrijwilligers bijgekomen. Al met al hebben we in 2022 641 kinderen bereikt, waarvan 241 via scholen en 90 volwassenen hebben meegedaan.

Onze jeugdwerkgroep wil meer aanwezig zijn op basisscholen, om die reden bezochten ze de Landelijke Bijeenkomst Natuurrijke Schooldag 15 november 2022 te Ede. Hier hun verslag.

Campagnes en lobby

Tijdens de workshop hebben we even stilgestaan bij de communicatie-uitgangspunten voor de natuurrijke school en zijn we gaan brainstormen over inzichten vanuit de

doelgroep en invullingen gaan bedenken voor de campagne 'de week van de natuur'. De campagne die zal plaatsvinden in juni met als doel zoveel mogelijk leerkrachten te stimuleren om les te geven in en met de natuur. Hier zijn mooie ideeën uitgekomen om verder op door te bouwen! Die ideeën zijn verzameld door de organisatie, worden geordend en ze worden later weer gecommuniceerd naar ons.

Groene studiedag/competenties leerkrachten

Wat een enthousiaste groep deelnemers was er op de landelijke bijeenkomst K&N die meer wilde weten over de competenties van leerkrachten voor een natuurrijke schooldag. Om kinderen weer verliefd te laten worden op de natuur, zijn leerkrachten essentieel. Maar, wie inspireert de leerkracht? Met de groene studiedag willen we leerkrachten trainen om competent te worden in het geven van buitenles en natuurles. In de workshop dachten we samen na over die competenties; het resultaat is in de bijlage te bekijken. En, we reageerden op 'Dilemma's op dinsdag' over de vorm van de groene studiedag. Dankjewel voor jullie input! De organisatie gaat ook deze ideeën en suggesties bundelen en rubriceren, zodat we een mooi overzicht krijgen om daadwerkelijk met leerkrachten aan de slag te gaan.

Fysieke vergroening

Tijdens de workshop hebben we het proces van het vergroenen van een schoolplein in kaart gebracht. We hebben de huidige situatie besproken (nog ongeveer 80% is een stenen woestijn!) en waar we naartoe willen (o.a. >25% buitenles, >7000 groene schoolpleinen groen). Daarna hebben we met elkaar nagedacht hoe een groen schoolplein ook een buurtfunctie kan vervullen en hoe we scholen zouden kunnen ontzorgen in het geven van meer buitenles. We dachten hierbij ook aan gepensioneerden die de buurt kennen en die de buurt kent. waardoor de lijntjes kort kunnen zijn. Hun expertise is van onschatbare waarde.

VOGEL WERKGROEP

Wintervogeltelling

Al vele jaren doen de leden van de Vogelwerkgroep mee aan de nationale wintervogeltelling. Een gebied ter grootte van ongeveer 3 km² (Kessel-eikerbroek) wordt vanuit vaste telpunten geteld. Starttijd van het tellen is 8.30 uur en duurt tot 12.00 uur. Op elk telpunt wordt een aantal minuten stil gestaan om te luisteren en kijken naar de aanwezige vogels. De einduitslag wordt doorgegeven aan het Sovon.

Ook worden de tellingen door de VWG bewaard, zodat we kunnen terugkijken hoe de vogelstand zich in jaren ontwikkelt. Iedereen kan deelnemen aan deze wandeling.

Uilentelling

Sinds 1981 hangen er in de gemeente Peel & Maas ca 50 uilenkasten: voor de steen- kerk- of bosuil. De eerste kerkuilenkast werd in 1981 opgehangen in de kerktoeren van Helden-dorp. De kast is enkele jaren bewoond geweest maar vanwege de overlast van duiven zijn de galmgaten dichtgemaakt en is de functie van deze kast komen te vervallen. Nu hangt er een nestkast in een van de dakkapellen van de kerk. Jaarlijks worden de uilenkasten gecontroleerd en soms is er een tweede telling noodzakelijk: afhankelijk van het aanbod van muizen, begint een uil later in het seizoen nog met een tweede legsel. Ook deze controleaantallen worden doorgegeven aan het Sovon en bewaard als naslagwerk.

Tuinvogeltelling

Als voorbereiding op de landelijke tuinvogeltelling, verzorgen de leden van de vogelwerkgroep elk jaar in januari een korte tuinvogelcursus. Zo leren vogelliefhebbers hoe, wanneer en waar men welke tuinvogels kan waarnemen in ieders tuin, want het is leuk als je ook weet welke vogel er op de voerplank zit.

Weidevogeltelling

Al sinds de oprichting van de vogelwerkgroep, doen de leden van deze werkgroep mee aan de nationale weidevogeltelling. Jaarlijks rond 16 april worden 12 weidevogelgebieden in de gemeente Peel & Maas per fiets bezocht en op elke plek wordt geteld. Helaas zijn de aantallen weidevogels de laatste jaren erg afgenomen. Enkele redenen hiervan zijn het wegvallen van hun biotoop. Enkele weidevogels zoals de scholekster past zich redelijk goed aan, aan deze nieuwe situatie. Tegenwoordig broedt deze vogel zelfs op daken van industrieterreinen maar dit is niet de algemene oplossing. Weidevogels zoals de wulp, grutto, watersnip, Kievit zullen het de komende jaren, ondanks dat er diverse hulpprojecten opgezet gaan worden, erg moeilijk krijgen.

Birdwatch

Elk jaar in het eerste weekend van oktober vindt de jaarlijkse internationale trekvogeltelling plaats. De leden van de vogelwerkgroep doen al jaren aan deze telling mee. Het telgebied is het Kwistbeekdal in Helden-dorp. De getelde aantallen worden aan de

Vogelbescherming doorgegeven.

Vogelwaarnemingen app

In 2021 is de Vogelwerkgroep gestart met een app Vogelwaarnemingen IVN. Op deze app kunnen leden van IVN maar ook niet leden hun bijzondere vogelwaarnemingen bekend maken. Dat dit een schot in de roos was laat het aantal deelnemers en het aantal waarnemingen zien. Er zijn sinds de aanvang vele foto's en filmpjes plaatst. En natuurlijk zijn er ontelbare berichten, van kraanvogels, putters, ijsvogeltjes, goudvinken, uilen tot zelfs een slangenarend. Ook insectenliefhebbers hebben zich niet kunnen inhouden en plaatsten mooie foto's van vlinders en bijzondere dazen. Hopelijk valt er in 2023 ook veel bijzonders te zien en als dat het geval is, zet het op de app (aanmelden voor de app groep bij Herm Beurskens, tel. 0610271687)

Steenuilen inventarisatie

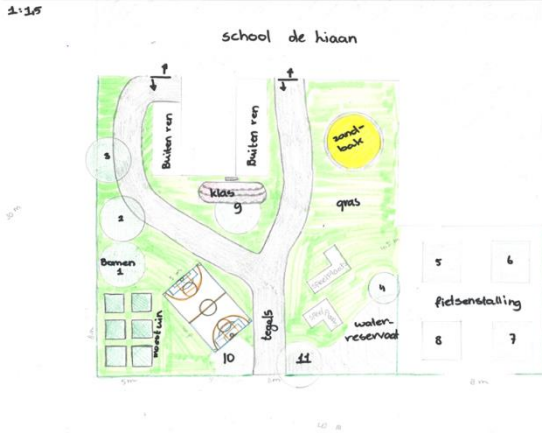
Mede naar aanleiding van de presentatie van Geo Visser (de provinciale kerkuilencoördinator) is de vogelwerkgroep gestart met de hernieuwde inventarisatie van de steenuilenkasten. Dit zal in 2023 verder tot uitvoering komen.

Diverse vogelwandelingen

De werkgroep heeft in 2022 diverse vogelwandeling ondernomen, o.a. blauwborstwandeling, Vlakbroek (in het kader van de vogelweek) en nachtzwaluw wandeling.

JONGERENWERKGROEP

Op dit moment bestaat de werkgroep uit slechts 3 leden. Maar de werkgroep krijgt natuurlijk steeds hulp van alle experts binnen de vereniging en de gemeenschap Peel en Maas. De werkgroep is voornamelijk bezig met de jeugd van het Bouwens College in Panningen.

Jaarlijks ondersteunen wij onder andere de beroepskrachten van IVN district Limburg bij de uitvoering van de Jongeren Advies Bureau-projecten. Wij zoeken geschikte projecten, bereiden mee voor, leggen contacten en organiseren en begeleiden het bezoek op de locatie van de projecten. Tevens benaderen we lokale experts voor de expertmeetings en doen mee aan de beoordeling van de oplevering van de adviezen en de presentaties daarvan. De leden van de werkgroep werken nauw samen met de beroepskrachten van IVN Limburg, Het Bouwens en de gemeente. Jaarlijks bereiken we met de JAB een heel trimester tussen de 50 en 100 jongeren in de leeftijd van ongeveer 16 jaar. Dit werk wordt enorm gewaardeerd door alle betrokken partijen. Afgelopen jaar organiseerden we voor het Bouwens een Maas-clean-up-afvalproject. Met dit project bereikten we 175 brugklassers. De werkgroep beheert ook een Geocache in de Heldense Bossen voor de jeugd die uiteraard ook te gebruiken is door de andere IVN leden. Heb je interesse om mee te doen? Je bent van harte welkom. Meld je bij jongerenwerkgroep@ivnhelden.nl.

FLORAWERKGROEP

De werkgroep vertegenwoordigt IVN Helden op haar vakgebied. In het groenplatform van de gemeente Peel en Maas en het bermenbeheeroverleg is de werkgroep met wisselend succes, al decennia vertegenwoordigd.

Afgelopen jaar bleek dat de gemeente Peel en Maas onze zorgen over de uitvoering van het bermbeheer meer is gaan delen. De bermen worden, behoudens de plekken waar de verkeersveiligheid in het geding is, alleen in het najaar gemaaid.

We hebben jaarlijks 5 bijeenkomsten om natuurgebiedjes te inventariseren. Eenmaal per jaar, verzorgt de werkgroep een uitstapje voor de vereniging.

Afgelopen jaar hebben we voor het eerst een paddenstoelworkshop georganiseerd. We vonden het zo leuk, dat we het in 2023 zullen herhalen. U bent welkom om mee te doen met de werkgroep. Meldt u bij florawerkgroep@ivnhelden.nl.

KRUIDENWERK GROEP

Ook komend jaar is de kruidenwerkgroep weer actief! Ze bezoeken kruidentuinen inventariseren wildkruiden en gaan op bezoek bij kruidenvrouwen. Wil je meedoen, mail dan naar kruidenwerkgroep@ivnhelden.nl.

NATUUR ONDERHOUD -WERKGROEP

De 15 man sterke onderhoudsgroep werd dit jaar uitgebreid met 1 vrijwilliger. Jammer genoeg zijn er twee personen die zich af hebben gemeld. Enkele personen hebben de cursus bosmaaier en kettingzaag gevolgd en met goed resultaat afgerond. Daarnaast zijn er ook personen die een cursus veiligheid gevolgd hebben. Het onderhoud bij de weikes, de wilgen en aan de poelen bij de Kwistbeek werd maandelijks uitgevoerd. De sluisjes van de slootjes zijn hersteld. Enkele leden van deze werkgroep bezochten namens IVN de avonden over de herinrichting van de Kwistbeek. Dit project is nu bijna afgerond. De poelen worden in 2023 nog uitgediept. Het maaien en begrazen van de weikes blijft een aandachtspunt. Samen met gemeente en andere partijen wordt gezocht naar een kosten effectieve oplossing. Dit maakt in de toekomst onderdeel uit van het BOM (Beheer Onderhoud en Monitoring) van het project Kwisbeek.

In de Eiker Peel wordt samen met Staatsbosbeheer de poelen onderhouden. Ook het natuurgebiedje van Wim Maassen in het Muskesven werd het gewenst onderhoud gedaan voor een goed natuurlijk landschap. Natuurrijk Limburg bezocht de weikes en ze gaven een positief oordeel/advies over het onderhoud en het bereikte resultaat. Het jaarlijkse uitje ging naar het Leudal. Hier werd de Leumolen bezocht en een wandeling door het Leudal gemaakt. Belangrijk is dat IVN Helden goede banden onderhoud met veel organisaties zoals Natuurrijk Limburg, SBB , Waterschap en de gemeente Peel en Maas.

IVN HELDEN E.O. ORGANISATIE

BESTUUR

Het bestuur komt maandelijks bij elkaar. Hier een overzicht van de aandachtspunten, waarmee het bestuursleden van IVN Helden zich dan bezig houden.

Activiteiten

Zijn alle activiteiten voor de komende maand geregeld? Dat is de vraag waarmee gestart wordt op een bestuursvergadering. Zijn er sprekers nodig, is de PR op orde, is facilitair op de hoogte en wat is er verder nodig? Ook wordt vooruit gekeken naar de volgende maand en of er zaken zijn, die nog voor de langere termijn moeten worden opgepakt?

Interne Organisatie

Hoe staat het met de huisvesting, zijn er ontwikkelingen, moeten we zelf initiatief nemen? Ook de financiën (grotere inkomsten en uitgaven) en ledenmutaties wordt besproken.

Externe organisatie

Mailings van IVN / IVN District / IVN Regio-Midden worden besproken en er wordt bekeken of we vanuit IVN actie moeten ondernemen. Ook de binnen gekomen post vanuit het GPF / Plattelandsorganisatie/ MF-Limburg worden doorgenomen.

Werkgroepen

Verslagen en andere zaken van de IVN Helden werkgroepen worden benoemd en bekeken wordt of er actie van het bestuur nodig is.

En dan wat verder ter tafel komt

Dan blijven er voldoende open eendes, actiepunten en mails over, die even wat aandacht verdienen.

Zo zie je, het zijn vooral lopende zaken die het bestuur bezig houden. Het gebeurt allemaal in een gezellig overleg. Misschien voel jij je óók geroepen om een steentje bij te dragen aan het bestuur? Dit werk is zeker ook heel geschikt om bijvoorbeeld tijdens je studie een paar uurtjes per maand bezig te zijn en zó al ervaring op te doen met bestuurstaken op allerlei gebied.

En op alle niveaus, plaatselijk, regionaal en landelijk. Dussss....doe mee en leef je uit !!!

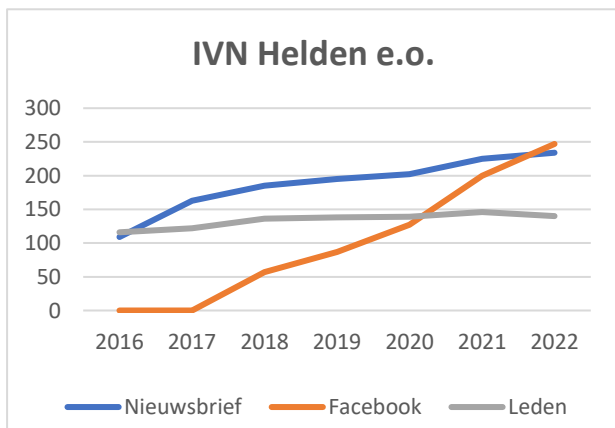
LEDEN

IVN Helden blijft het goed doen! Ondanks de invloed van corona op het verenigingsleven, blijft het ledenaantal stabiel, al is er een lichte vermindering van het aantal jeugdleden te zien. Wel zien we dat activiteiten minder worden bezocht en dat veel leden IVN graag willen ondersteunen maar niet actief deelnemen aan werkgroepen of activiteiten.

Helaas moesten we in mei afscheid nemen van ons 40 jarig IVN lid Ger Derkx. In juli overleed Jan Duyf op 82 jarige leeftijd. 18 Jaar was Jan lid van IVN Helden en actief in de IVN Vogelwerkgroep.

PR

De belangstelling voor IVN Helden zien we toenemen. Dat komt tot uiting in het lezersbestand van de nieuwsbrief en het aantal volgers op Facebook.

HUISVESTING

Het bestuur heeft een brief naar het college van burgemeester en wethouders gestuurd, met de motivatie voor een huisvesting in het park achter de oude ODA school. Zolang niet het formele standpunt van de gemeente duidelijk is t.a.v. deze locatie gaat het bestuur niet verder zoeken. We hopen hierover met de nieuwe wethouder van gedachten te kunnen wisselen.

Hoera, Gemeente Peel en Maas en IVN Helden zijn de mogelijkheden aan het bekijken voor het oprichten van een duurzame en natuurvriendelijke blokhut boven de wateropvang achter het nieuwe kind centrum.

FACILITAIR

Komende jaren blijven we gebruik maken van het klaslokaal in de Pas. Dit gebouw delen we met de Stg Agora. Zie de laatste pagina's over de afspraken omtrent het gebruik van de schoollokalen en andere ruimtes.

JAARPROGRAMMA 2023

Het jaarprogramma is dit jaar in overleg met de werkgroepen samengesteld en dat resulteerde in een groter aantal werkgroep gerelateerde activiteiten. Ook aan educatie wordt veel aandacht besteed; er is een bomencursus en er zijn meerdere lesavonden met een daaraan gekoppelde wandeling. Ook het programma van de jeugdwerkgroep is meegenomen in dit jaaroverzicht.

Zet de datums vast in je agenda!

Dag	Activiteit	Aanvan g	WAAR	Voo r Wie
5-1	Nieuwjaars borrel	19:30	IVN Gebouw	L
8-1	Start dassenmonitoring			WG
14-1	Natuuronderhoud	09:00	Kwistbeek	WG
17-1	Speurtocht in het donker	18:00		J
19-1	Natuur film avond van Mart Kessels	19:30	IVN Gebouw	A
26-1	Tuinvogel lezing	19:30	IVN Helden	A
28-1	Limburgse IVN Actieve Ledendag			L
2-2	Sporen zoeken	19:30	IVN Gebouw	A
5-2	Sporen zoeken	09:00	Kwistbeek	A
9-2	Jaarvergadering	19:30	IVN Helden	L
11-2	Natuuronderhoud	09:00	Kwistbeek	WG
21-2	Sporen zoeken	15:00		J
23-2	Uilen lezing	19:30	IVN Lokaal	A
26-2	Uilen wandeling	09:00	IVN Lokaal	A
28-2	Bomencursus lezing, Klimaat, gebruik, historie, stand van zaken	19:30	IVN Meijel	A
5-3	Bomencursus wandeling	09:00	IVN Meijel	A
10-3	Kruiden opstart	13:30	IVN Helden	A
11-3	Natuuronderhoud	09:00	Kwistbeek	WG
14-3	Natuurcursus Struinpad Grashoek	18:30	IVN Helden	A
16-3	Roofvogels lezing	19:30	IVN Helden	A
18-3	Schone Maas	09:00	Weerdbeemde n	A
19-3	Natuurcursus Struinpad Grashoek	09:00	Grashoek	A
21-3	Bomen planten i.s.m. de gemeente.	15:00		J
26-3	Blauwborst wandeling			WG
1-4	Weidevogel telling			WG
2-4	Halfjaarwandeling	09:00		A
8-4	Natuuronderhoud	09:00	Kwistbeek	WG
11-4	Determinatie app's	19:30	IVN Helden	A
16-4	Determinatie app's in de praktijk	09:00	Kwistbeek	A
18-4	planten, kruiden, zaaien.	15:00		J
20-4	Watervogels lezingcursus	19:30	IVN Lokaal	A
23-4	Watervogels met excursie	09:00		A
30-4	Kwistbeek wandeling met app	09:00	Schans	A

7-5	Flora inventarisatie Berckterveld Baarlo	09:00	Baarlo	WG
13-5	Natuuronderhoud	09:00	Kwistbeek	WG
16-5	we gaan op bezoek bij Boebadoe.	15:00		J
20-5	Flora jaarwandeling (natuur en Cultuur)			A
23-5	Weidevogels lezing/cursus	19:30	IVN Helden	A
27-5	Wim Maassen Muskesven excursie			A
28-5	Weidevogels excursie			A
3-6	Dagwandeling	08:00		A
10-6	Natuuronderhoud (afsluiting)	09:00	Kwistbeek	WG
11-6	Slootjesdag	10:00		A
13-6	Bomencursus lezing, Ecologie	19:30	IVN Helden	A
18-6	Bomencursus wandeling	09:00	IVN Helden	A
20-6	pijl en boog maken en schieten. Pannenkoekjes	15:00	de Schans	J
25-6	Flora inventarisatie Scherliet/Kwakvors Grashoek	09:00		WG
28-6	Modderdag	14:00	Koeberg	A
2-7	Flora inventarisatie Snep Beringe	09:00		WG
4-7	Nachtvinders	19:30	IVN Helden	A
6-7	Nachtvinders	20:00	de Weitjes	A
16-7	Fietstocht + BBQ	09:00	IVN Helden	L
6-8	Flora inventarisatie 't Molentje Meijel	09:00		WG
24-8	Vleermuizen excursie/lezing	19:30		A
27-8	Nacht zwaluw	20:00		A
1-9	Start exotenmonitoring			WG
3-9	Flora inventarisatie Visvijver De Breeërpeel Helden	09:00		WG
9-9	Natuuronderhoud	09:00	Kwistbeek	WG
12-9	Bomencursus lezing, herkenning, kenmerken	19:30	IVN Meijel	A
17-9	Bomencursus wandeling	09:00	IVN Meijel	A
3-10	Bomencursus lezing, paddestoelen symbiose	19:30	IVN Meijel	A
8-10	Bomencursus wandeling	09:00	IVN Meijel	A

14-10	Bird day	08:30	Kwistbeek	A
14-10	Natuuronderhoud	09:00	Kwistbeek	WG
15-10	Paddenstoelenwandeling Heldense bossen	09:00	Helden	A
19-10	Jeugdspeeldag	14:00	Koeberg	A
22-10	Halfjaarwandeling	09:00		A
28-10	Nacht van de Nacht / Nacht van het Dorp	20:00		A
4-11	Natuurwerkdag	09:00	Kwistbeek	A
11-11	Natuuronderhoud	09:00	Kwistbeek	WG
19-11	Landschapsverteller	09:00	De Keup	A
23-11	Film Onder het Maaiveld	19:30	IVN Helden	A
1-12	Wintertelling			WG
9-12	Natuuronderhoud	09:00	Kwistbeek	WG
13-12	Uilenkasten onderhoud			WG
14-12	Leden voor leden	19:30	IVN Helden	L
30-12	Winterwandeling	09:00		A

IVN HELDEN E.O. INFORMATIE

CONTRIBUTIE

Zoals besloten in de jaarvergadering van 2021 zal de contributie voor 2023 gelijk blijven. DIT ONDANKS DE VERHOOGING VAN DE AFDRACHT AAN HET LANDELIJK IVN. Begin 2023 zullen de bedragen via incasso worden afgeschreven en leden die nog geen incasso hebben zullen via e-mail worden gevraagd het bedrag over te maken. Abonnement kosten voor de Natuurgids zijn met 1Euro verhoogt

DE CONTRIBUTIES ZIJN ALS VOLGT:

• Lid	24€
• Jeugd	14€
• Huisgenoot	13,45€
• Donateur	14€
• Natuurgids	17€

Contributies gelden voor 1 jaar, indien in het jaar wordt opgezegd, ontvangt men geen restitutie. Indien men gedurende het jaar zich aanmeldt, dan betaalt men evenredig

contributie.

CONTACT ADRESSEN

Bestuur	Contact persoon	E-Mail
Dagelijks bestuur	Jos Joosten	bestuur@ivnhelden.nl
Voorzitter	Jos Joosten	voorzitter@ivnhelden.nl
Ledenadministratie	Harrie Peeters	leden@ivnhelden.nl
Penningmeester	Harrie Peeters	penningmeester@ivnhelden.nl
Secretaris	Maud Duysens	secretaris@ivnhelden.nl
Algemeen	Maud Duysens	info@ivnhelden.nl
Ondersteunend		
Gebouwbeheer	Harrie Wilms	facilitair@ivnhelden.nl
PR	Harrie Peeters	pr@ivnhelden.nl
Quickscans	Math Ghielen	quickscan@ivnhelden.nl
Werkgroepen		
Vogelwerkgroep	Peter Maessen	vogelwerkgroep@ivnhelden.nl
Florawerkgroep	Toos Wilms	florawerkgroep@ivnhelden.nl
Zoogdierenwerkgroep	Harrie Peeters	zoogdierenwerkgroep@ivnhelden.nl
Natuuronderhoud	Henk van Loon	natuuronderhoud@ivnhelden.nl
Jeugdwerkgroep	Til Janssen	jeugdwerkgroep@ivnhelden.nl
Kruidenwerkgroep	Trees Wilms	kruidenwerkgroep@ivnhelden.nl
Jongerenwerkgroep	Toos Wilms	jongerenwerkgroep@ivnhelden.nl
Wandelwerkgroep	Mart Christiaens	wandelwerkgroep@ivnhelden.nl
Overleg verbanden		
IVN	Jos Joosten	Bestuur
GPF	Toos Wilms	Florawerkgroep
NM Limburg, Plattelandsorganisatie	Maud Duysens	Bestuur
Dassenwerkgroep P&M	Harrie Peeters	Zoogdierenwerkgroep

GEBRUIK IVN LOKAAL

Sleutels en toegang tot het gebouw.

De volgende personen zijn in het bezit van de sleutel Jos Joosten, Harrie Wilms en Harrie Peeters. Zij geven je ook de code voor het beveiligingssysteem. Na opening van de voordeur wordt deze weer afgesloten en wordt de achteringang geopend. Eventueel wordt er een richtingbord aan de vooringang geplaatst.

Verwarming

In de winter moet de verwarming op 19 graden gezet in de ketelruimte bij de hal van de IVN ruimte. De radiator kan worden opengezet in de IVN ruimte.

Internet en Media

In de IVN ruimte hangt een A4 met de informatie over internet. De aangesloten PC is verbonden met internet. Deze PC bevat nagenoeg alle mogelijkheden, die men nodig heeft, zoals video afspelen, presentaties en Exel.

Opruimen en afsluiten

Natuurlijk alles opruimen en afwassen. Ook netjes verdelen in de daarvoor bestemde bakken; plastic bij plastic, papier bij papier, etc, net zoals het thuis ook gebeurt. Radiator terugzetten op 1 en de ketel thermostaat terugzetten. Achterdeur sluiten en bij de voordeur het alarm er weer opzetten en voordeur sluiten.

**Binding met
natuur?**

**Werk je graag
met
kinderen?**

Doe dan mee!

**Met de
jeugdwerk-
groep van
IVN Helden!**

**Daar krijg je
geen spijt
van!**

**Belangstelling?
Mail dan naar
jeugdwerkgroep@ivnhelden.nl**

*De lente, alles komt tot
leven,
In de natuur is van
alles te beleven.
De winterslaap is
voorbij,
De natuur wordt
groen, iedereen is blij.*

*De winter, koud en
lang,
Soms hoor je nog
vogelgezang.
Dieren in winterslaap
sparen hun krachten,
En zullen op de lente
wachten.*

*De zomer, is vol
heerlijkheid,
Alles bloeit en goed
gedijd.
Voor dier, plant en
bomen,
De mens, vol vreugde
en fijne dromen.*

***De vier seizoenen,
de cirkel van de natuur.***

*De herfst, dagen
worden kort.
Het blad aan de boom
verdort.
Met buien en veel
wind,
Herfstkleuren die ieder
prachtig vindt.*